

SORU 1 : Eski Türkler arasında Gök Tanrı inancı yaygındı. Ölen kişileri eşyaları ile birlikte yuğ adı verilen bir törenle gömerlerdi. Ölen kişi “kurgan” denilen mezara değerli eşyaları ile birlikte gömülürdü.

Yukarıda verilen metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Türkler ölümden sonraki yaşama inanırlar (ahiret inancı)
- b) Türkler konargöçer bir yaşam sürerler
- c) Türklerde törenler büyük öneme sahiptir
- d) Bu gelenekler günümüzde de devam etmektedir

SORU 2 : Türkler Orta Asya'nın kurak ikliminden dolayı sınırlı koşullarda tarım yapmışlardır. Bunun yerine Türkler hayvancılıkla uğraşmışlardır. Hayvanlarına geniş otlaklar bulmaya çalışan Türkler bu nedenle Konargöçer bir hayatı benimsemişlerdir. Bunun sonucunda;

- I. Mimari gelişmiştir
- II. Sözlü hukuk gelişmiştir
- III. Kısa süreli hapis cezaları uygulanmıştır
- IV. Savaşçı özelliklerini kaybetmişlerdir

Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri konargöçer yaşam tarzının sonuçları arasında gösterilebilir?

- a) Yalnız I
- b) I ve II
- c) II ve III
- d) I,III ve IV

SORU 3 : “Uygurlar Çinlilerden etkilenerek Manihaizm (Mani) dinini benimsemişlerdir. Bu dine göre et yemek ve insan öldürmek yasaktır.” Buna göre;

Yukarıda verilen açıklamaya göre Uygurların Manihaizm (Mani) dinini benimsemelerinin sonuçları arasında gösterilemez?

- a) 18 harften oluşan Uygur alfabesini kullanmışlardır
- b) Savaşçı özelliklerini kaybetmişlerdir
- c) Tarım yapmaya başlamışlardır
- d) Yerleşik yaşama geçmişlerdir

SORU 4 : Türklerin bilinen ilk yurdu Orta Asya'dır. Orta Asya batıda Hazar Denizi, doğuda Kingan Dağları, kuzeyde Altay Dağları, güneyde ise Tibet Platosu ve Hindukuş Dağları arasında yer alır. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi Türklerin anayurdu'nun özellikleri arasında gösterilemez?

- a) Bozkır bitki örtüsü görülür
- b) Ilıman iklim hakimdir
- c) Konargöçer hayat yaygındır
- d) Hayvancılık faaliyeti yoğun olarak yapılır

SORU 5 : İlk Türk Devletlerinde Türkler, yılın belli bölümlerinde mevsim koşullarına göre yerlerini değiştirerek konargöçer (göçebe) bir hayat tarzı yaşamakta ve daha çok hayvancılık ile uğraşmaktaydılar. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi Türklerin Konargöçer bir yaşam sürmelerinin sonuçlarından değildir?

- a) Hapis cezaları çok uzun sürmezdi
- b) Tarımla uğraşmışlar
- c) Ev –saray–tapınak gibi mimari eser yapmamışlardır.
- d) Sanat eserleri kemer-kilim gibi taşınabilir eserlerdir.

SORU 6 : İslamiyet'ten önce Arap Yarımadası'nda Cahiliye Dönemi diye adlandırılan bir dönem yaşanıyordu. Bu döneme Cahiliye Dönemi denmesinin nedeni o bölgede yaşayan insanların medeni açıdan geri kalmaları ve toplumsal ahlak anlayışının çökmüş olmasıdır. Buna göre;

Aşağıdakilerden hangisi Cahiliye Döneminin sosyal özellikleri arasında gösterilebilir?

- a) Kadınlara ve kız çocuklarına değer verilmezdi. Kölelik yaygındı
- b) Putperestlik yaygındı. Mekke şehrinde bulunan kutsal kabul ettikleri Kabe'de önemli putları bulunurdu
- c) Okuma yazma çok yaygın değildi. Mekke'de ticari amaçla yapılan panayırarda şiir yarışmaları düzenlerlerdi.
- d) Kabilelere bölünmüş Araplar arasında sürekli devam eden kan davaları yaygındı.

SORU 7 : Türklerin geniş bir coğrafyada yaşamaları ve farklı dinlerle temas hâlinde olmaları, çeşitli din ve inançları benimsemelerinde etkili olmuştur. Buna göre;

Aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- a) Türklerin Müslüman Araplarla ilk temasları Hz. Ömer zamanında gerçekleştirilen fetihlerle başladı.
- b) Türkler arasında İslamiyet'in yayılmasının gecikmesinde Emevi idarecilerinin kendilerinden olmayan Müslümanları önemsememeleri etkili oldu
- c) Türkler Hz. Ebubekir döneminde Müslümanlarla ilk kez savaştı.
- d) Abbasiler Dönemi'nde uygulanan eşitlik ve adalet politikalarının etkisiyle Türkler kısa zamanda ve kalabalık gruplar hâlinde İslamiyet'i kabul ettiler.

SORU 8 : Türklerin İslamiyet’i kabul etmelerinde etkili olan faktörler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- a) Ticaret amacıyla İslam beldelerine giden Türk tüccarlar, Müslümanları ve İslam dinini tanıma fırsatı bulmaları.
- b) 1071 yılında yapılan Malazgirt Savaşı ile Türklerin Arapları Çinlilere karşı desteklemeleri
- c) Türkistan’a gelen Müslüman tüccarların dürüstlükleri Türklerin İslamiyet’e olan ilgisini arttırması
- d) Türklerin İslamiyet’i kabul etmelerinde Gök Tanrı inancında İslamiyet’e benzer yönlerin (ölümden sonra hayat, cennet ve cehennem anlayışı gibi) bulunması

SORU 9 : Aşağıdakilerden hangisi Karahanlı Devleti’nin özelliklerinden biri değildir?

- a) Türkçe’yi resmi dil olarak kabul etmişlerdir
- b) Orta Asya’daki ilk Müslüman Türk devletidir.
- c) Başkenti Balasagun’dur. Bilinen ilk hükümdarı Bilge Kül Kadir Han’dır.
- d) Bizans İmparatorluğu’nu Pasinler Savaşı’nda yenmiştir

SORU 10 : Kaşgarlı Mahmud tarafından Abbasi halifesine sunulan, Araplara Türk dilini

öğretmek amacıyla yazılmış önemli bir eserdir. Kitapta çeşitli Türk topluluklarının lehçelerinden örnekler verilmiştir. Türklerin yaşadığı coğrafyaya, ekonomisine, sosyal hayatına ve inançlarına ait önemli bilgiler içerir. Ayrıca Türk dünyasını gösteren bir harita bulunur. Buna göre;

Yukarıdaki tanım cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- a) Atabetü’l Hakâyık
- b) Divân-ı Hikmet
- c) Kutadgu Bilig
- d) Dîvânü Lugâti’t-Türk

SORU 11 :

I	Kaşgarlı Mahmud	Dîvânü Lugâti’t-Türk
II	Ahmed Yesevi	Kutadgu Bilig
III	Edib Ahmet Yükneki	Atabetü’l Hakâyık
IV	Yusuf Has Hacib	Divân-ı Hikmet

ilk Müslüman Türk devletleri döneminde yazılan ve yukarıdaki tabloda belirtilen yazar eser eşleştirmelerinden hangilerinin yerleri değiştirilirse tablo doğru olur.

- a) I ve II
- b) II ve IV
- c) II ve III
- d) III ve IV

SORU 12 : Aşağıdakilerden hangisi Gazneli Devleti’nin özelliklerinden biri değildir?

- a) Moğollarıyla yapılan Katvan Savaşı ile yıkılma sürecine girmiştir.
- b) Alp Tegin tarafından Horasan, Afganistan ve Kuzey Hindistan’da kurulan Müslüman Türk devletidir. Başkenti Gazne’dir.
- c) Türk hükümdarları arasında “sultan” unvanını ilk kullanan Gazneli Mahmud’dur.
- d) Bilime önem vererek bilim adamlarını desteklemiştir.

SORU 13 : Aşağıdakilerden hangisi Büyük Selçuklu Devleti’nin özelliklerinden biri değildir?

- a) Oğuzların Kınık boyuna mensup olan Selçuklu Devleti, adını Selçuk Bey’den almıştır.
- b) Büyük Selçuklular Bizans İmparatorluğu’nu Pasinler Savaşı’nda yenmiştir (1048). Bu savaş Selçuklu Türkleri ile Bizans arasında yapılan ilk önemli savaştır.
- c) Bizans ile 1071 yılında yapılan Malazgirt Savaşı’nı Selçuklular kazanmıştır.
- d) Selçuklular en parlak dönemini Kaşgarlı Mahmud devrinde yaşamıştır.

SORU 14 : Türkler, sadece yeni bir dini kabul etmekle kalmamışlar, İslamiyet’in yayılması ve gelişmesi için de gayret etmişlerdir. Türkler, İslam dinine geçtikten sonra bu dinin özelliklerini benimsemişler ancak İslamiyet ile çelişmeyen kendi örf, âdet ve geleneklerinin birçoğunu devam ettirmişlerdir. Buna göre; aşağıdakilerden hangisi Türklerin İslamiyet’i kabulü ile birlikte yönetim alanında yaşanan değişikliklerden değildir?

- a) İslam öncesinde görülen kurultay, divan adı verilen bir meclise dönüştü.
- b) Hükümdarlar İslami isim ve unvanlar aldılar.
- c) Cami gibi mimari eserler yapmaları
- d) Halife adına hutbe okutulmaya başlandı.

SORU 15 : Türk-İslam Edebiyatı’na ait önemli eserlerdendir. Yazar, eserini 1070’te Karahanlı Hükümdarı Uluğ Kara Buğra Han’a sunmuştur. Bu eser ideal devlet idaresini öğretmek amacıyla yazılmıştır. Eserde dünya ve ahiret mutluluğu için nasıl bir yaşam sürülmesi gerektiği hakkında bilgi verilmiştir.

Yukarıda açıklaması verilen Türk – İslam Edebiyatına ait eser aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Atabetü’l Hakâyık
- b) Divân-ı Hikmet
- c) Kutadgu Bilig
- d) Dîvânü Lugâti’t-Türk

SORU 16 : Gazneliler ve Selçuklular Dönemi'nde Arap alfabesi kullanılmıştır. Sarayda ve orduda Türkçe konuşulsa da devletin resmî yazışmalarında, bilim ve edebiyat alanında Farsça ve Arapça kullanılmıştır. Buna göre;

Türkçe'nin sadece sarayda ve orduda kullanılması aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- a) Arapçanın Türkler arasında yayılmasına
- b) Farsça bir çok eserin ortaya çıkmasına
- c) Bilimsel çalışmalar artmıştır
- d) **Türkçenin önemi azalmıştır**

SORU 17 : Tarih, tıp, coğrafya, astronomi, matematik, fizik gibi çeşitli bilim dalları ile ilgilenmiştir. Kendisinden çok sonra gelen bilim insanlarına ilham kaynağı olmuştur. Gazneli Mahmut onun için "sarayının en değerli hazinesi" demiştir. "El Hind" adlı eseri yazmıştır.

Yukarıda bahsedilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Aziz Sancar
- b) **Biruni**
- c) Nizamülmülk
- d) Yusuf Has Hacıp

SORU 18 : Özgürce yaşamaya alışkın olan Türkler, gittikleri her yerde bağımsız bir devlet kurmayı kendilerine ilke edindi. Bu amaçla Dandanakan Savaşı (1040) ile kurulan Büyük Selçuklu Devleti, Türkmenlerin yurt bulmak amacıyla sığındığı bir ülke hâline geldi. Tuğrul Bey, kardeşi Çağrı Bey'in yaptığı keşif seferleri ile Anadolu hakkında bilgi sahibi oldu. Türkmenlere yeni yurt bulmak amacıyla komutanlarını Anadolu'nun fethi için görevlendirdi. Buna göre;

- I. Nüfusun artması
- II. Devletler arası arasındaki mücadeleler
- III. Anadolu'da Türklerle karşı koyacak bir devletin olmaması
- IV. Otlakların azalması

Selçukluların Anadolu'ya yerleşmek istemelerinin nedenleri arasında yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri yer alır?

- a) Yalnız I
- b) I, II ve IV
- c) II ve III
- d) **I,II,III ve IV**

SORU 19 : Bizans İmparatoru Romen Diyojen Türkleri Anadolu'dan atıp bütün İslam ülkelerini ele geçirmek için dönemin en güçlü ordularından birini oluşturarak harekete geçti. Bu sırada Mısır Seferi'ne gitmekte olan Alparslan ise seferden vazgeçerek hızlıca Malazgirt'e yöneldi. Böylece 1071 yılında iki ordu Malazgirt Ovası'nda karşılaştı. Yapılan savaş sonunda Bizans mağlup edildi.

Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt savaşının sonuçları arasında yer almaz?

- a) Anadolu'nun kapıları Türklere açıldı.
- b) Türkler Anadolu'ya yerleşmeye başladılar.
- c) **Anadolu'da Hristiyanlık hızla yayılmaya başladı.**
- d) İlk Türk beylikleri dönemi başladı.

SORU 20 :

I	Danışmentliler	Malabadi Köprüsü
II	Saltuklular	Mama Hatun Külliyesi
III	Artuklular	Yağlıbasan Medresesi
IV	Mengücekliler	Divriği Ulu Camii

Yukarıdaki tabloda verilen Beylik – Eser

eşleştirmelerinden hangilerinin yerleri değiştirilirse tablo düzeltilmiş olur?

- a) I ve IV
- b) II ve III
- c) **I ve III**
- d) III ve IV

SORU 21 : Malazgirt zaferinden sonra Anadolu'da Türk Beylikleri Dönemi başlamıştır. Anadolu'ya gönderilen beyler, fethettikleri yerlere beraberlerinde getirdikleri boyları yerleştirerek burada beyliklerini kurmuşlardır. Çaka Beyliği, Saltuklular, Mengücekliler, Artuklular, Danışmentliler bu beyliklerden bazılarıdır. Buna göre; **Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da Kurulan İlk Türk Beyliklerinin Türk Tarihindeki katkılarından biri değildir?**

- a) **İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlendiler**
- b) Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasını sağladılar.
- c) Anadolu'yu yaptıkları eserler, kurdukları şehirlerle bayındır hale getirdiler.
- d) Türk İslam kültürünü yaydılar.

Not: 22 ve 23. Sorular aşağıdaki paragrafa göre yapılacaktır.

11. ve 12. yüzyılda Avrupalı Hristiyanların Kudüs'ü, müslümanlardan almak ve İslam dünyasının zenginliklerini ele geçirmek için yaptıkları seferlere Haçlı Seferleri denir. Buna göre;

SORU 22 : Aşağıdakilerden hangisi Haçlı Seferlerinin siyasi sonuçları arasında yer almaz?

- a) Bu seferlerde pek çok derebeyin ölmesi üzerine derebeylik rejimi gücünü kaybetmeye, buna karşılık merkezî krallıklar güçlenmeye başladı.
- b) Anadolu'daki Türk ilerleyişi bir süre durdu.
- c) İslâm dünyası Anadolu Selçukluları ve Eyyubiler etrafında toplandı.
- d) **Kilise ve papalık ilk defa güç kaybetmeye başladı.**

SORU 23 : Aşağıdakilerden hangisi Haçlı Seferlerinin ekonomik nedenleri arasında yer almaz?

- a) Doğunun zenginliklerini ele geçirmek istemesi
- b) **Kudüs'ün müslümanların elinde olması**
- c) Avrupa halkının yoksulluk içinde olması
- d) Önemli ticaret yollarının Müslümanların elinde olması

SORU 24 : Türkiye Selçuklu Devleti döneminde yapılan sosyal tesislerden biri olan Selçuklu ve Osmanlı Devletinde Sağlık hizmeti verilen ve bu amaçla gerektiğinde hastaların yatarak tedavi oldukları kuruma denir. Günümüzdeki karşılığı hastane'dir.

Yukarıdaki tanım cümlesinde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- a) İmarethane
- b) Medrese
- c) **Şifahane**
- d) Bedesten

SORU 25 :

- I. Selçuklu ordusu ile Moğol ordusu Sivas yakınlarındaki Köseadağ mevkiinde karşılaşmıştır. Savaşı Moğollar kazanmış ve sonucunda Anadolu'da merkezî otorite zayıflamıştır.
- II. Böylece Türkiye Selçuklu Devleti yıkılma sürecine girmiş ve Anadolu'da tekrar beylikler dönemi başlamıştır.
- III. Moğol baskısından kaçan Türkmenler Anadolu'nun batısına doğru giderek bölgedeki Türk nüfusunun artmasını sağlamıştır.

Yukarıda çeşitli bilgileri verilen ve Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılmasına neden olan savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Malazgirt Savaşı
- b) Pasinler Savaşı
- c) **Köseadağ Savaşı**
- d) Miryokefalon Savaşı

SORU 26 :

- I. Çin'den başlayıp Orta Asya ve Anadolu üzerinden geçerek Avrupa'ya kadar uzanan tarihin en önemli yollarından biri olmuştur.
- II. Bu yol doğu batı arasında siyasi, ekonomik ve kültürel ilişkilerin kurulmasında köprü vazifesi görmüştür.
- III. Tarihte birçok devlet (Hunlar Çin ile, Köktürkler Bizans ve Sasanilerle) bu yola sahip olmak için savaşmışlardır.
- IV. ipeğin yanı sıra baharat, değerli taşlar, kürk, tahıl, cam, bal, yağ gibi ürünler de taşınmıştır.

Yukarıda çeşitli bilgileri verilen ve medeniyetlere yön veren yollardan biri olan tarihi ticaret yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Baharat Yolu
- b) Kral Yolu
- c) Kervansaraylar
- d) **İpek Yolu**